

Приложение № 29 на Наредба № 7 от 11.08.2016 г. за профилираната подготовка

УЧЕБНО-ИЗПИТНА ПРОГРАМА ЗА ДЪРЖАВЕН ЗРЕЛОСТЕН ИЗПИТ ПО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО

I. ВИД НА ИЗПИТА

Държавният зрелостен изпит е писмен и анонимен.

II. ПРОДЪЛЖИТЕЛНОСТ

Държавният зрелостен изпит е с продължителност четири астрономически часа.

III. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Държавният зрелостен изпит включва учебното съдържание от задължителните модули на профилиращия предмет, изучавани в класовете от втори гимназиален етап:

1. Модул Предприемачество и кариерно развитие.
2. Модул Пазарна икономика.
3. Модул Стартиране на собствен бизнес.
4. Модул Управление на предприемаческата дейност.

IV. ОЦЕНЯВАНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

Модул "Предприемачество и кариерно развитие"

- Разбира и обяснява мотивацията, личностните черти и компетентностите, които водят до успешна изява в предприемаческата дейност.
- Познава основните сектори в икономиката и оценява възможностите за предприемаческа инициатива.
- Познава и аргументира моделите на труд и трудова заетост.
- Използва и сравнява различни източници и ресурси за кариерна информация.
- Познава техники за търсене и намиране на работа.

Модул "Пазарна икономика"

- Познава основните закономерности, принципи и механизми на пазарната икономика.
- Разбира ролята на частната собственост, ценовата система, пазарната конкуренция и предприемачеството като стълбове на свободната стопанска инициатива.
- Анализира кръгообразния поток на пари – ресурси – продукти.
- Разграничава и систематизира видовете производствени ресурси.
- Познава и аргументира механизмите за образуване на пазарните цени на стоките и услугите в зависимост от производствените фактори.
- Дефинира понятието "алтернативни разходи" и аргументира защо то е важно за пазарната икономика.

- Дефинира понятието "търсене" и илюстрира неговия ценови ефект.
 - Дефинира понятието "предлагане" и илюстрира неговия ценови ефект.
 - Познава и аргументира понятието "равновесна пазарна цена".
 - Разграничава моделите на пазарите в зависимост от типа на конкуренцията.
 - Идентифицира и обяснява факторите на пазарната среда на предприемачеството.
 - Аргументира влиянието на пазарната конкуренция върху развитието на икономиката и предприемачеството.
 - Познава особеностите на финансовите пазари и как те помагат на предприятията да получат капиталови ресурси.
 - Разбира икономическата роля на държавата и осъществяването на икономическата ѝ политика.
 - Познава нормативната база и организационно-правните форми на бизнеса.
- Модул "Стартиране на собствен бизнес"
- Различава видовете иновации.
 - Ориентира се и разбира заинтересованите страни, взаимоотношенията и приоритетите им.
 - Прави разграничение между наблюдение на проблемна област, откриване на проблем и идентифициране на потребността.
 - Организира и осъществява различни форми на маркетингово проучване.
 - Умее да класифицира и анализира видовете проблеми на потребителите.
 - Умее да раздели пазарните потребности в групи (сегменти) и определя характеристиките им.
 - Умее да сравнява алтернативите и да взема обосновани решения при избора на идея за конкретен продукт.
 - Ориентира се във възможностите за ресурсно осигуряване на предприемаческата дейност.
 - Познава различни технологии за създаване на продукт.
 - Познава възможностите и формите за финансово осигуряване.
 - Осъзнава принципите и планира защита на интелектуалната собственост при осъществяване на предприемаческа дейност.
 - Познава стратегическата и практическата стойност на бизнес плана.
 - Разпознава и идентифицира потребителите на бизнес плана.
 - Разбира и оценява структурата и съдържанието на бизнес плана.
 - Познава етапите за разработване и представяне на бизнес плана.
 - Разграничава дейностите по разработване, управление и изпълнение на проект.
 - Умее да разработи конкретен проект в определена област и да представи възможности за реализацията му.

Модул "Управление на предприемаческата дейност"

- Характеризира управлението като процес и дейност, отделните управленски функции и принципите на управление.
- Характеризира и обяснява управленската функция планиране.
- Разграничава стратегически, тактически и оперативен план.
- Характеризира и обяснява управленската функция организиране; определя, идентифицира и разграничава видовете организационни структури с техните особености.
- Характеризира и обяснява управленската функция ръководене.
- Характеризира и обяснява управленската функция контролиране.
- Познава същността и етапите на вземане на управленско решение и оценява алтернативни решения.
- Сравнява начините за вземане на управленско решение на различните равнища на управление.
- Познава основните функции на управление на човешките ресурси – планиране, подбор, развитие и задържане на кадрите.
- Сравнява различните начини и техники за търсене и подбор на кадри.
- Идентифицира начините за мотивация на човешките ресурси.
- Сравнява вертикалното и хоризонталното кариерно развитие.
- Разпознава и разграничава различните видове управленски информационни системи.

V. ФОРМАТ НА ИЗПИТА

Държавният зрелостен изпит се провежда под формата на тест, включващ 45 задачи, сред които:

- задачи с избираем отговор;
- задачи със свободен отговор;
- казус за анализ, синтез и оценка на проблемна ситуация и вземане на решение.

Разпределението по видове задачи, разпределението на задачите по познавателни равнища, както и разпределението на общия брой точки между отделните задачи се определят в спецификацията, разработена в съответствие с изискванията на държавния образователен стандарт за оценяване на резултатите от обучението на учениците.

VI. ОЦЕНЯВАНЕ

Максималният брой точки от държавния зрелостен изпит е 100.

Резултатите от изпита се записват в точки като процент от максималния брой точки.

Изпитът се приема за успешно положен при резултат, равен или по-висок от 30% от максималния брой точки.